

Lii Jannus-Pruljan 85

3 juulil tähistab oma 85. sünnipäeva arstiteadlane ja arst-pulmonoloog *professor emeritus* Lii Jannus-Pruljan.

Lii Jannus-Pruljan on sündinud teenistuja perekonnas. Tema andekus ja edasipüüdlikkus ilmnedid varakult. Lydia Koidula nimelise Pärnu II Keskkooli lõpetas ta kuldmedaliga 1947. aastal. Samal aastal astus nüüdne juubilar TÜ arstiteaduskonda, mille lõpetas 1953. aastal *cum laude*.

Sügav huvi teadustöö vastu sai alguse juba ülikoolipäevil ning haridustee loomulikuks jätkuks oli aspirantuuri astumine. Kandidaativäitekirja kaitses ta edukalt 1957. aastal, seejärel asus Lii Jannus-Pruljan tööle ENSV TA Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituuti. Doktoriväitekirja kaitses ta 1970. aastal. Mõlemad väitekirjad olid pühendatud tollel ajal väga aktuaalsele probleemile – tuberkuloosile ja eriti mükobakterite ravimiresistentsusele.

Aastatel 1960–1970 oli Lii Jannus-Pruljan eestvedaja vabariigi tuberkuloosiasutuste bakterioloogiatesituse organiseerimisel. 1977. aastal sai Lii Jannus-Pruljan Nõukogude Eesti preemia tuberkuloosialase kollektiivse uurimistöö eest.

Hilisematel aastatel tõusid Lii Jannus-Pruljani teadlaskarjääris esikohale mittespetsiifiliste krooniliste kopsuhaigustega seotud probleemid ja uurimused. Juba 1969. aastal loodi instituudis pulmonoloogia osakond, mille juhatajaks juubilar valiti. Ta töötas sellel ametikohal üle 30 aasta, täites samal ajal vabariigi peaftisiatrri ja peapulmonoloogi kohustusi ning oli pulmonoloogia ja tuberkuloosi vabariikliku probleemikomisjoni esimees. Lii Jannus-Pruljan oli tunnustatud

Professor emeritus Lii Jannus-Pruljan

teadlane kogu Nõukogude Liidus, olles üleliidulise pulmonoloogide seltsi presiidiumi liige ning üleliidulise pulmonoloogia probleemikomisjoni büroo liige.

Tema teadustöö põhisuunad on olnud krooniliste kopsuhaiguste epidemioloogiliste iseärasuste kirjeldamine Eestis, krooniliste mittespetsiifiliste kopsuhaiguste, eelkõige bronhiaalastma ja bronhiidi uute diagnostiliste ja ravimeetodite uurimine ning rakendamine. Lii Jannus-Pruljan on üle 200 teadusliku trükise autor või kaasautor, on koostanud mitmeid kopsuhaiguste metoodilisi juhendeid, on omas ajas olulise raamatu „Pulmonoloogia” kaasautor. Ta on tervishoiu tuntud ja hinnatud populariseerija.

1970. aastast alates oli Lii Jannus-Pruljan tihedalt seotud Tartu Ülikooliga. Ta oli aastaid lektor TÜ arstiteaduskonna üliõpilastele ja TÜ arstide täiendusosakonna ftisiopulmonoloogia õppetsükli

arstidele. Aastatel 1977–1982 oli ta TÜ arstiteaduskonna riieksamite komisjoni esimees.

Lii Jannus-Pruljani juhendamisel on kaitstud mitmed kandidaadi- ja doktoritööd, tema juhendamisel on 10 noort arsti läbinud kliinilise ordinatuuri pulmonoloogia erialal. Juhendatavad on professor Lii Jannus-Pruljani kohta öelnud palju sooje sõnu nii tema laialdaste teadmiste, abivalmiduse kui ka noort inimest igati toetava hoiaku tõttu.

Lii Jannus-Pruljan on alati püüdnud olla kursis oma eriala kõige uuemate suundadega, mistõttu ta on korduvalt käinud erialasel täiendusel Leningradi Pulmonoloogia Instituudis, Soomes Helsingi Ülikooli kopsukliinikus, Rootsis Örebro Haiglas, Budapestis Koranyi Kopsuhaiguste ja Tuberkuloosi Instituudis.

Paralleelselt teadustööga on Lii Jannus-Pruljan pidevalt töötanud kopsuarstina, omades kopsuhaiguste eriala kõrgemat kvalifikatsiooni. Pärast Vabariikliku Pulmonoloogia Keskuse juhatajaks valimist (1975. a) tuli tal konsulteerida haigeid nii keskuses kui ka teistes raviasutustes üle Eesti. Oma armastatud töö jättis ta alles 2004. aastal.

2000. aastal hindas Eesti Vabariik professor Lii Jannus-Pruljani elutööd teadlase ja arstina Eesti Punase Risti teenetemärgi III järgu vääriliseks.

Lii Jannus-Pruljan on erudeeritud, optimistlik ja võluv inimene, keda hindavad ja armastavad nii tema kolleegid kui ka patsiendid.

Õnnitleme Lii Jannus-Pruljani ning soovime tervist ja jätkuvat optimismi paljudeks aastateks.

**Kolleegide nimel
Helle-Mai Loit**